

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 października 2019 r.

Poz. 6773

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.671.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 października 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr X/114/2019 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, w całości - jako sprzecznej z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), dalej jako „ustawa” oraz z art. 7 i art. 94 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, podjętą na sesji w dniu 29 sierpnia 2019 r. Rada Miasta Radzionków ustaliła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania. Jako podstawę prawną uchwały Rada Miasta wskazała przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 ustawy. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 września 2019 roku.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, że uchwała jest w całości niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy *rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.* Wskazany przepis ustawy wprowadza obligatoryjne elementy uchwały, a mianowicie: 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi); 2) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat; 3) tryb ich pobierania.

W § 5 uchwały Rada postanowiła, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba korzystająca z usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych na swój wniosek lub wniosek pracownika socjalnego może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z odpłatności za w.w usługi. W ocenie organu nadzoru Rada ustaliła tu przepisy dotyczące zwolnień z odpłatności, jednak nie wypełniła w pełni dyspozycji wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy. Intencją ustawodawcy, wyrażoną w przedmiotowym przepisie jest, aby uchwała rady gminy regulowała szczegółowo kwestie częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat. Rada winna tak określić okoliczności występujące po stronie uprawnionego, uzasadniające całkowite bądź częściowe zwolnienie od opłat, aby można było wiedzieć, jakimi kryteriami należy się kierować, dokonując zwolnienia.

Uchwała winna wskazywać, w których przypadkach osoba zobowiązana może być zwolniona z obowiązku ponoszenia opłat całkowicie, a w których częściowo. Zdaniem organu nadzoru Rada Gminy w celu prawidłowego wypełnienia delegacji wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy, powinna wskazać odrębnie przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębnie przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat tak, aby rozpatrując wnioski o zwolnienie z opłat za ww. usługi można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie (całkowitego, czy też częściowego zwolnienia).

Tym samym niezbędnym jest stwierdzenie nieważności uchwały w całości. Uchwała zawiera jednak również inne postanowienia niezgodne z prawem.

W przepisie § 6 uchwały Rada wskazała, że *Odpłatność za wykonane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszona jest przelewem na rachunek bankowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzionkowie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania usług, zgodnie z dokumentacją potwierdzającą liczbę godzin faktycznie zrealizowanych*. Powyższy przepis uchwały wykracza poza delegację ustawową wynikającą z art. 50 ust. 6 ustawy.

Dodatkowo wskazać należy, iż treść § 2 uchwały stanowi powtórzenie regulacji ustawowych ujętych w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy. Powyższe powtórzenie jest niedopuszczalnym naruszeniem zakresu upoważnienia ustawowego wynikającego z ww. przepisów ustawy, jak również naruszeniem art. 7 i 94 Konstytucji, stanowiąc uregulowanie danej materii w istocie bez wymaganego upoważnienia ustawowego. Należy bowiem podkreślić, że Rada Miasta Radzionków nie dysponuje kompetencją do określenia kręgu podmiotów, którym przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Powtórzenie przepisów ustawowych w akcie niższego rzędu oraz jakakolwiek modyfikacja przepisu ustawowego przez rzeczony akt jest niedopuszczalna i jest uznawana w orzecznictwie za rażące naruszenie prawa powodujące nieważność aktu (por. m.in. wyroki WSA w Poznaniu: z dnia 30 czerwca 2011 r., sygn. akt IV SA/Po 431/11, z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt IV SA/Po 746/14; wyrok WSA w Łodzi z dnia 13 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Łd 515/15, wszystkie dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, iż uchwała Nr X/114/2019 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 sierpnia 2019 r. została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak